

FİKRİ MÜLKİYET HAKLARI

“

Teknoloji transferi süreci; üniversiteler ve sanayiciler arasında bilgi, deneyim etkileşimi içeren geniş ve kapsamlı bir süreçtir. Ülkemizde yapılan çoğu akademik araştırma ekonomiye aktarılmadan kaybolup gitmektedir. Bu sebeple Teknoloji Transfer Ofisleri, üniversitelerdeki teknolojiyi sanayiye aktarmak için doğru mekanizmalardır.

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi “Fikri ve Sınai Haklar Birimi” olarak; üniversite öğretim elemanlarının ve öğrencilerinin yaptığı bilimsel çalışmalar sonucunda geliştirilen ve patente konu buluşların tespit edilmesi ve sonrasında koruma stratejisinin belirlenmesi hedeflenmektedir. Buluşların koruma altına alınması ile ilgili olarak buluş bildirim formunun alınmasından patentin tesciline kadar olan sürecin dikkatli bir şekilde takip edilmesini takibinden Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi hak sahipliğinde patent başvurusu kabul edildiği andan itibaren patentlerin ticarileştirilmesi, lisanslama yoluyla öncelikle ulusal daha sonra uluslararası sanayi firmalarına transfer edilmesini, bu şekilde toplum yararına dönüştürülmesini hedeflemekte olup, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi’nin tescil edilen ve ticarileştirilen patent sayısını ve elde edilen gelirlerin artırılmasını amaçlamaktadır.

”

Buluş Nedir?

Buluş, teknoloji alanında belirli bir sorunun çözümüne ilişkin, teknik özelliği olan fikir ürünüdür. Aynı teknik problemin her farklı çözümü farklı bir buluştur (Türk Patent, 2017)

Patent ve Faydalı Model Nedir?

Sınırlı bir süre ve yer için patent/ faydalı model sahibine, üçüncü kişiler tarafından buluşun izinsiz olarak üretilmesini, satılmasını, kullanılmasını veya ithal edilmesini engelleme amacıyla tanınan tekel haklarıdır. Koruma süreleri başvuru tarihi itibarıyla başlar ve aşağıdaki tabloda belirtilen süreler boyunca koruma devam eder. Patent ve faydalı model arasındaki farklar aşağıdaki tabloda özetlenmektedir.

	PATENT	FAYDALI MODEL
Yenilik	Bakılır	Bakılır
Buluş Basamağı	Bakılır	Bakılmaz
Sanayiye Uygulanabilirlik	Bakılır	Bakılır
Usuller ve Usuller Sonucu Elde Edilen Ürünler	Korunur	Korunmaz
Eczacılıkla İlgili Maddeler	Korunur	Korunmaz
Biyoteknolojik Buluşlar	Korunur	Korunmaz
Kimyasal ve Biyolojik Maddeler	Korunur	Korunmaz
Araştırma Raporu	Var	Var
İnceleme Raporu	Var	Yok
Koruma Süresi	20 Yıl	10 Yıl

Patentlenebilirlik kriterleri nedir?

Patentlenebilirlik kriterleri yenilik, buluş basamağı ve sanayiye uygulanabilirliktir.

Yenilik: Buluşun dünya çapında daha önce var olmaması yani tekniğin bilinen durumuna dahil olmaması anlamına gelir. Tekniğin bilinen durumu ise patent başvurusunun yapıldığı tarihten önce buluş konusunda dünyanın herhangi bir yerinde erişilebilir (yazılı veya sözlü tanıtım, kullanım vb. yolla açıklanan) her türlü bilgi anlamına gelmektedir. Patentten farklı olarak faydalı modelin yenilik değerlendirmesinde, buluş konusuna katkı sağlamayan teknik özellikler dikkate alınmaz.

Buluş Basamağı: Buluşun, ilgili olduğu teknik alanda uzman bir kişi tarafından tekniğin bilinen durumundan aşikâr bir şekilde çıkarılamayacak nitelikte olması anlamına gelmektedir.

Sanayiye Uygulanabilirlik: Buluşun tarım dahil sanayinin herhangi bir dalında üretilebilir, uygulanabilir veya kullanılabilir nitelikte olması anlamına gelir.

Patente konu olamayacak durumlar nelerdir?

Buluş niteliğinde olmadığından patent verilemeyecek konular şunlardır:

- Keşifler, bilimsel teoriler, matematiksel yöntemler (Bölme işlemi için bir kısa yol metodu buluş değildir. Ancak, bu metoda göre çalışan bir hesap makinası buluş olabilir)
- Zihni faaliyetler, iş faaliyetleri veya oyunlara ilişkin plan, kural ve yöntemler (Dil öğrenme yöntemi, bulmaca çözme yöntemi, bir oyun veya ticari bir işletmeyi organize etmek için planlar buluş değildir. Ancak, dil öğretmek, bulmaca çözmek, bir planı uygulamak veya oyun oynamak için yeni bir cihaz buluş olabilir)

- Bilgisayar programları (Zihni faaliyetler, iş faaliyetleri veya oyunlara ilişkin plan, kural ve yöntemleri gerçekleştiren bilgisayar programları, kaynak ve nesne kodları teknik karakter olarak kabul edilmediklerinden dolayı buluş olarak değerlendirilmemektedir. Örneğin; Muhasebe Programı, açık artırma metodunu gerçekleştiren program vb. Ancak, teknik bir problemi çözen yöntemi gerçekleştiren bilgisayar programı veya bilgisayar programını içeren cihaz patent ile korunabilmektedir. Örneğin, iki mobil cihazı arasında daha hızlı veri iletişimini sağlayan yöntemi gerçekleştiren bilgisayar programı, bir işletim sisteminde kaynak dağılımını gerçekleştiren program veya veri şifrelemesini sağlayan program vb.)
- Estetik niteliği bulunan mahsuller, edebiyat ve sanat eserleri ile bilim eserleri (Romanlar, tablolar, heykeller buluş değildir.)
- Bilginin sunumu

Buluş niteliğinde olmalarına rağmen patentle korunamayacak buluşlar şunlardır:

- Konusu kamu düzenine veya genel ahlaka aykırı olan buluşlar,
- Mikrobiyolojik işlemler veya bu işlemler sonucu elde edilen ürünler hariç olmak üzere bitki çeşitleri veya hayvan ırkları ile bitki veya hayvan üretimine yönelik esas olarak biyolojik işlemler (Soğuğa dayanıklılık geni içeren Gerek 79 mısır çeşidi patentlenemez. Ancak, soğuğa dayanıklılık geni içeren mısır bitkisi patentlenebilir. Ülkemizde bitki çeşitleri ve hayvan ırkları Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından tescil edilmektedir. Esas olarak biyolojik işlemin anlaşılması gereken; melezleme ya da seleksiyon gibi tamamen doğal bir olaydan oluşan bitki veya hayvan üretim usulüdür)

- İnsan veya hayvan vücuduna uygulanacak teşhis yöntemleri ile cerrahi yöntemler 3 dâhil tüm tedavi yöntemleri.
- Oluşumunun ve gelişiminin çeşitli aşamalarında insan bedeni ve bir gen dizisi veya kısmi gen dizisi de dâhil olmak üzere insan bedeninin ögelerinden birinin sadece keşfi.
- İnsan klonlama işlemleri, insan eşey hattının genetik kimliğini değiştirme işlemleri, insan embriyosunun sınıai ya da ticari amaçlarla kullanılması, insan ya da hayvanlara önemli bir tıbbi fayda sağlamaksızın hayvanlara acı çektirebilecek genetik kimlik değiştirme işlemleri ve bu işlemler sonucu elde edilen hayvanlar.

Faydalı Modelle Korunamayacak Buluşlar

- Patente korunabilir olmayan buluşlar dışında patent ile korunabilen fakat faydalı modelle de korunamayan buluşlar aşağıdaki gibi sıralanabilir:
- Kimyasal ve biyolojik maddeler, usuller ve bu usuller sonucu elde edilen buluşlar
- (Yeni bir plastik bileşeni ve onun üretim usulü)
- Eczacılıkla ilgili maddeler, usuller ve bu usuller sonucu elde edilen buluşlar (Yeni bir antihistaminik ve onun üretim usulü)
- Biyoteknolojik buluşlar (Rekombinant DNA teknolojisi ile elde edilen ürünler ve üretim usulleri)
- Usuller ve bu usuller sonucu elde edilen ürünlere ilişkin buluşlar (Bir sac şekillendirme yöntemi, elektroliz ile su ısıtma yöntemi).

Patent ön araştırması nedir? Neden yapılır?

Teknik bilgi kaynağı olarak erişilebilir patent dokümanları sayısı günden güne artış göstermektedir. Her yıl tüm dünyada yaklaşık 3 milyon patent başvurusu yapılmaktadır. Patent dokümanları teknik bilginin en ince ayrıntısına kadar yer alan dokümanlar olduğu için kimi zaman bilimsel makalelerden daha fazla bilgi içerdği kabul edilmektedir.

Patent dokümanları; akademik yayınları oluşturan bilgilerin %80'ini ve henüz ifşa edilmemiş tüm yeni teknolojileri içermektedir.

TÜBİTAK, TEYDEB projeleri yazımı sırasında; çalışmanın özgünlüğünü vurgulamak için (proje başvurusu dokümanlarına ek olarak) bir patent ön araştırmasını destekleyici materyal olarak sunabilirsiniz.

Doktora ve yüksek lisans tez çalışmalarının başlangıcında ve tez süresince çalışmanın kurgulanması ve yürütülmesine patent araştırmaları ile destekleyebilirsiniz.

Hali hazırda var olan teknolojiler hakkında detaylı bilgi sahibi olabilir ve bu bilgileri bir Ar-Ge basamağı olarak kullanarak yeni bir teknoloji yaratımında kullanabilirsiniz. Geliştirdiğiniz ya da geliştireceğiniz teknolojinin bir patenti ihlal edip etmediği hakkında bilgi sahibi olabilirsiniz. İleride yapılacak olan Ar-Ge çalışmaları içinde rakiplerimizin neler yaptığını öğrenebilir ve yeniliklerini izleyebilirsiniz. Çalıştığınız teknoloji ile ilgili piyasaya yeni giren sanayi kuruluşlarının inceleyebilirsiniz.

Patent başvurusu yapılmış yani yenilik basamağı ortadan kalkmış olan bir teknoloji için performans kaybını önleyebilirsiniz. Tekerleği yeniden keşfetmemiş olursunuz. Her patent dokümanında buluşların isimleri ve uyruğu bulunduğundan, çalışma yaptığınız konularla ilgili üniversite ve diğer akademisyenler hakkında bilgi sahibi olabilir ve yeni iş birlikleri oluşturmak adına ilgili akademisyenlere ulaşabilirsiniz. Belli bir çalışma konusunun geçmişten bugüne nasıl geldiğini inceleyebilir ve teknolojinin nereye doğru gittiğinin ve yapılan yeniliklerin takibini yapabilirsiniz. Geliştirdiğiniz yeni ürün/teknoloji ile ilgili olası ticarileştirme birliktelikleri için bilgi sahibi olabilirsiniz.

Patent Araştırması

Teknik bilgi kaynağı olarak erişilebilir patent dokümanları sayısı günden güne artış göster-

mektedir. Her yıl tüm dünyada yaklaşık 3 milyon patent başvurusu yapılmak

tadır. Patent dokümanları teknik bilginin en ince ayrıntısına kadar yer alan dokümanlar olduğu için kimi zaman bilimsel makalelerden daha fazla bilgi içerdiği düşünülebilir.

Peki, bir akademisyen olarak neden patent ön araştırması yapmalısınız?

- Patent dokümanları; akademik yayınları oluşturan bilgilerin %80'ini ve henüz ifşa edilmemiş tüm yeni teknolojileri içermektedir.
- TÜBİTAK, TEYDEB projeleri yazımı sırasında; çalışmanın özgünlüğünü vurgulamak için (proje başvurusu dokümanlarına ek olarak) bir patent ön araştırmasını destekleyici materyal olarak sunabilirsiniz.
- Doktora ve yüksek lisans tez çalışmalarının başlangıcında ve tez süresince çalışmanın kurgulanması ve yürütülmesine patent araştırmaları ile destekleyebilirsiniz.
- Hali hazırda var olan teknolojiler hakkında detaylı bilgi sahibi olabilir ve bu bilgileri bir Ar-Ge basamağı olarak kullanarak yeni bir teknoloji yaratımında kullanabilirsiniz.
- Geliştirdiğiniz ya da geliştireceğiniz teknolojinin bir patenti ihlal edip etmediği hakkında bilgi sahibi olabilirsiniz.
- İleride yapılacak olan Ar-Ge çalışmaları içinde rakiplerimizin neler yaptığını öğrenebilir ve yeniliklerini izleyebilirsiniz.
- Çalıştığınız teknoloji ile ilgili piyasaya yeni giren sanayi kuruluşlarının inceleyebilirsiniz.
- Patent başvurusu yapılmış yani yenilik basamağı ortadan kalkmış olan bir teknoloji için performans kaybını önleyebilirsiniz. Tekerleği yeniden keşfetmemiş olursunuz.

Başvuru

Şekli İnceleme

Araştırma

Yayın

18 Ayın Sonunda

İnceleme

Patent Kararı

2-4 Yılın Sonunda

- Her patent dokümanında buluşçuların isimleri ve uyruğu bulunduğundan, çalışma yaptığınız konularla ilgili üniversite ve diğer akademisyenler hakkında bilgi sahibi olabilir ve yeni iş birlikleri oluşturmak adına ilgili akademisyenlere ulaşabilirsiniz.
- Belli bir çalışma konusunun geçmişten bugüne nasıl geldiğini inceleyebilir ve teknolojinin nereye doğru gittiğinin ve yapılan yeniliklerin takibini yapabilirsiniz.
- Geliştirdiğiniz yeni ürün/teknoloji ile ilgili olası ticarileştirme birliktelikleri için bilgi sahibi olabilirsiniz.

Ücretsiz ön araştırma yapılabilecek web siteleri nelerdir?

<http://worldwide.espacenet.com/>

<http://patentscope.wipo.int>

<https://patents.google.com/>

<https://www.lens.org/>

<http://www.freepatentsonline.com/>

Patent Başvuru Süreci

MSKU Fikri Mülkiyet Hakları Birimi İş Akış Süreci

Coca-Cola

TURKISH
AIRLINES

CHANEL

Marka Nedir?

Marka, bir işletmenin mal ve/veya hizmetlerini bir başka işletmenin mal ve/veya hizmetlerinden ayırt etmeyi sağlama koşuluyla, kişi adları dahil, özellikle sözcükler, şekiller, harfler, sayılar, malların biçimi veya ambalajları gibi çizimle görüntülenebilen veya benzer biçimde ifade edilebilen, baskı yoluyla yayımlanabilen ve çoğaltılabilen her türlü işarettir. Tescilli markaların koruma süresi 10 yıldır ve 10'ar yıllık sürelerle yenilemek suretiyle markanın koruma süresi sonsuza kadar uzatılabilmektedir.

Coğrafi İşaretler Nedir?

Belirgin bir niteliği, ünü veya diğer özellikleri bakımından kökenin bulunduğu yöre, alan, bölge veya ülke ile özdeşleşmiş ürünü gösteren işarettir. Coğrafi işaretler, menşe adı ya da mahreç işareti olarak tescil edilir.

Menşe adı

Bir ürünün, tüm veya esas nitelikleri belirli bir coğrafi alana ait doğal ve beşeri unsurlardan kaynaklanıyorsa bu durumdaki coğrafi işaretlere "menşe adı" denir. Ürünün üretimi, işlenmesi ve diğer işlemlerinin tümünün belirlenen coğrafi alanın sınırları içinde gerçekleşmesi gerekmektedir. Bu çerçevede menşe adı olarak tescil edilen coğrafi işaretlerin kaynaklandıkları yöre ile bağları çok kuvvetlidir.

Mahreç işareti

Belirgin bir niteliği, ünü veya diğer özellikleri itibarıyla belirli bir coğrafi alan ile özdeşleşmiş olan; üretim, işleme ya da diğer işlemlerinden en az birinin belirlenmiş coğrafi alan içinde gerçekleşmesi gereken ürünlerin konu olduğu coğrafi işaretlere "mahreç işareti" denir. Hammaddesi veya üretim, işleme aşamalarından bir tanesi yörede gerçekleşen bir ürün mahreç işareti olarak tescillendiğinde diğer üretim ve işleme aşamaları kaynaklandığı yöre dışında da gerçekleştirilebilir.

Tasarım Nedir?

Tasarım, ürünün tümü veya bir parçasının ya da üzerindeki süslemenin, çizgi, şekil, biçim, renk, malzeme veya yüzey dokusu gibi özelliklerinden kaynaklanan görünümünü ifade etmektedir.

Tescilli tasarımların koruma süresi başvuru tarihinden itibaren 5 yıldır. Koruma süresi, tescilin 5'er yıllık dönemler halinde yenilenmesi ile 25 yıla kadar uzatılabilmektedir.

Türk Patent ve Marka Kurumu'nda, tasarım tescil başvurularında 'yenilik' ve 'ayırt edici nitelik' araştırması yapılır.

UŁO
teknoloji
transfer
ofisi

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Araştırma Laboratuvarları Merkezi Binası
Teknoloji Transfer Ofisi
48000 Kötekli/Muğla

Telefon: 0252 211 5739-38

e-posta: tto@mu.edu.tr